

GIÀO DỤC - NÂNG CAO VỚI PHÁT TRIỂN NHẬN LÖC

MỘT SỐ TIÊU CHÍ TRONG ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY - HỌC

TRẦN VĂN KHÁNH (*)

Trong Văn kiện Hội nghị lần đầu tiên toàn quốc lần thứ VII, cho tới các Hội nghị Đảng và sau Đảng Cộng sản Việt Nam luôn khẳng định: "*Đảng lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động*". Đổi thay các Văn kiện trình Hội nghị XI cũng nhắc tới "Thực hiện tốt việc tuyên truyền, học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan niệm, nông nghiệp của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước... Nói mới, nâng cao chất lượng công tác giáo dục lý luận chính trị, giáo dục công dân trong hệ thống các trường chính trị, các trường thuộc hệ thống giáo dục quốc dân. Mỗi cán bộ đảng viên nếu phải học tập, nâng cao trình độ lý luận chính trị" (1).

Nhờ vậy, việc học tập và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là yêu cầu khách quan đối với toàn Đảng, toàn dân. Tuy nhiên, học tập và vận dụng như thế nào cho có hiệu quả trong hoạt động nhận thức và trong thực tiễn, về cơ bản lại phụ thuộc vào phương pháp học tập. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nhắc nhở: "Lý luận rất cần thiết, nhưng nếu cách học tập không đúng thì sẽ không có kết quả" (2). Người còn yêu cầu học tập chủ nghĩa Mác - Lênin: "Phải học tinh thần của chủ nghĩa Mác - Lênin, học tập lập trường, quan niệm và phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin để áp dụng lập trường, quan niệm và phương pháp ấy mà giải quyết cho tốt những vấn đề thực tế trong công tác cách mạng của chúng ta" (3).

Nếu xét một số những yêu cầu quan trọng trên, trong giảng dạy và học tập, một trong những vấn đề thiết yếu, phải quan tâm lại mỗi môi trường pháp dạy - học. Nói khác, khi nguồn tri thức của nhân loại đang trong thời kỳ "bung nở thông tin", việc lựa chọn, tiếp thu những thông tin cần thiết nhất, cũng nhờ thực tiễn đang đòi hỏi cần phải có những chủ thể hành động tích cực, sáng tạo với thế giới quan duy vật, nhận thức cách mạng và phương pháp luận biện chứng của khoa học và cách mạng, thì việc thông xuyên nội môi trường pháp giảng dạy và học tập nói chung, dạy - học môn lý luận chính trị nói riêng càng cần phải ra khỏi một yêu cầu trực tiếp, cấp bách.

Từ năm 2000 tới nay, Trường Cán bộ thanh hoá Hồ Chí Minh luôn quan tâm tới việc nội môi trường pháp giảng dạy, coi đây là một trong những nội dung chủ yếu để nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập. Do vậy, trường đã thực hiện rất nhiều các hoạt động nhằm giải quyết vấn đề này, nhờ là Tổ chức những cuộc Hội thảo khoa học về nội môi trường pháp giảng dạy; môi trường bồi dưỡng về phương pháp giảng dạy tích cực; các Khoa trao đổi, giảng dạy, đổi mới về nội môi trường pháp; nên ra tiêu chuẩn về nội môi trường pháp giảng dạy trong ngành giáo dục và đào tạo; nhất là việc nội môi trường pháp thanh hoá là một trong các Mục tiêu và hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn ISO 9001 - 2000 của các Khoa và của Trường, v.v.. Với những cố gắng liên tục nhờ vậy, có thể nói việc nội môi trường pháp giảng dạy bước đầu đã thu được những kết quả nhất định.

Tuy nhiên, lâu nay chúng ta nói nhiều về nội môi trường pháp trong dạy - học, nhưng nội môi trường pháp dạy - học là gì? Những vấn đề nào liên quan tới việc nội môi trường pháp dạy - học? Câu hỏi tưởng chừng quen thuộc và

(*) NGUT, TS. Phó Hiệu trưởng Trường Cán bộ Tp. Hồ Chí Minh.

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam. *Đổi thay các Văn kiện trình Hội nghị XI của Đảng*. Tháng 4. 2010, tr. 109.

(2) Hồ Chí Minh. *Toán tập*, t. 8. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1996, tr. 496.

(3) Sđ.d., tr. 497.

nhà có nhập an. Song, thật ra theo tôi con khai hóa xaic nòn, mỗi người, mỗi môn và nhân thời và thời hiện một kiểu! Những việc này không phải diễn ra riêng lẻ ở mỗi môn và, mỗi trường nào nội mà khai phá biến. Những thông tin thể hiện qua các cuộc Hội thảo về nội mỗi phòng pháp dạy - học; số phân chia tổ chức người học và sinh viên ở các trường này học; các biết, học viên và các bộ công chức nhà tôi nghiệp này học của các ban, ngành, hoàn thể và giáo viên các cấp học phổ thông và các trường giáo viên ở một số các trường này học, tài hệ thống trường Chính trị, trong nội có Trường Cán bộ Tp. HCM này nội lên việc nội Hôn này, trong quá trình theo dõi và thời hiện nội mỗi phòng pháp dạy - học, chúng tôi thấy con nhiều hạn chế cũng cần giải quyết thật này, nội là Chỗ thời hiện tôi việc số kết, tổng kết nên nên giải một cách coi hệ thống và quá trình nội mỗi phòng pháp; các tiêu chí cũ thể về nội mỗi phòng pháp là gì? Việc này ra một vài câu hỏi, coi khi nào in bài, coi khi liên hệ và dùng và thời tế hay sử dụng các phòng tiến hiện này..., này là nội mỗi phòng pháp hay chưa? Trong phạm vi của toàn ngành thì trường nào, khoa nào, giáo viên nào thời hiện tôi và chưa tôi? Tính năng bộ cần phải coi trong nội mỗi phòng pháp dạy - học là gì? Về phía người học, hỏi này thật số muốn lĩnh hội tri thức bằng năng lực tìm tôi sáng tạo của mình hay chỉ muốn thầy *học - chép* cho nhanh và nội toán thời gian, công sức? Nguyên nhân của những vấn đề trên ở đây?

Mặt khác, nếu xem xét chung hơn, việc chuyển nội phòng pháp dạy - học, từ phòng pháp truyền thống này tổng tài các kỹ lâu dài, sang một phòng pháp mới, tích cực, hiện này trong dạy - học chắc chắn là một quá trình khó khăn, lâu dài, nội hỏi một số nhân thời và thời hiện một cách toàn diện, năng bộ từ các cấp coi thẩm quyền cho nên ngoài xã hội; từ người giảng viên nên học viên; từ nội dung chương trình, số số học viên trong một lớp cho nên việc kiểm tra, thi coi và các phòng tiến cần thiết trong dạy - học, v.v... Từ những khó khăn khách quan và chủ quan nhờ nội khai quát ở trên, này tại năng nên quá trình nội mỗi phòng pháp dạy - học. Do vậy, coi thể nội việc nội mỗi phòng pháp trong quá trình giảng dạy và học tập con nhiều vấn đề cần phải tiếp tục lý giải, chẳng hạn:

- Số công hòng của nên sản xuất nội với phòng pháp truyền thống (mà chủ yếu là phòng pháp truyền trình), là lối cũ trong việc nội mỗi phòng pháp dạy - học nhằm phát huy tính tích cực, sáng tạo của người học nhờ thế nào?

- Làm sao thay nội nội thời quen này nên hình lâu dài cũ trong giảng viên và học viên khi nội tiếp thu một nên giáo dục ở các cấp học trước này với phòng pháp truyền thống là phòng pháp truyền này kiến thức, tiếp thu thông tin, sao cho dễ hiểu, dễ nội với một khoảng thời gian ngắn nhất mà truyền này nội nhiều kiến thức này nội và chính xác nhất, ít tốn kém nhất. Do vậy, các phòng pháp truyền thông tập trung chủ yếu vào việc tại năng bộ bên ngoài (giáo viên) và nội (học viên). Mà theo các nghiên cứu thì các bài giảng theo các phòng pháp này này biến học viên thành các nội (học) thụ năng (70% chỉ chủ yếu ghi, 10 % chủ yếu nghe, 20 % là này) (4).

- Có thể coi bao nhiêu phòng pháp nội coi là mới, là tích cực coi thể thay thế và có bản phòng pháp truyền thống. Các nguyên tắc, nội dung và ý nghĩa cũ thể của các phòng pháp này nhờ thế nào?

- Tính năng bộ tính hệ thống trong việc nội mỗi phòng pháp gồm những vấn đề gì phải giải quyết trước mặt và lâu dài?

- Có cần thiết xem việc nội mỗi phòng pháp giảng dạy và học tập nhờ là một chiến lược trong ngành Giáo dục - này tạo nội chung và giáo dục Lý luận chính trị nội riêng trên này nội ta hay không? Trong nội việc này tạo và này tạo lại chính bản thân những người làm công tác giáo dục; việc tổ chức tập huấn; thí nghiệm; nhận này hình và áp dụng phổ biến về nội mỗi phòng pháp dạy - học nhờ thế nào?...

Nội mỗi phòng pháp dạy - học, về bản chất là thay thế các phòng pháp giảng dạy truyền thống, mà trong nội cũ bản là việc chuyển vai trò trung tâm của người thầy sang vai trò trung tâm là người học; với số tại năng của người thầy, từ bên ngoài vào và số nhân thời của học viên mang tính thụ năng sang việc tìm nội các kích thích từ bên trong, khô dạy như cũ, năng

(4) Xem: Ban Tổ chức - Văn hóa Trung ương. Tài liệu bồi dưỡng phòng pháp giảng dạy lý luận chính trị. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2004, tr. 86.

